

A „Szücs Mara házasságától” — Johnsonig

Sári néni különös háborúja a Krisztinavárosban

Keménykötésűek és fűzettek, kékek, barnák, pirosak, sok kéz nyomától szakadozottak a lapjaik, kopott a fedelük. Egyesek hétről-hétre máshova vándorolnak, mások hónapokig is megmaradnak egy lakásban, amíg a család minden tagja meg nem ismerkedik velük. Könyvek — szépirodalmi, ismeretterjesztő olvasmányok, senki nem hinné róluk, hogy fegyvernek is alkalmasak. Pedig Sári néni annak használja őket. Még hozzá igen nehéz terepen harcol velük. A Krisztinaváros polgárainak s főként fiataljainak gondolatvilága — ez a „terep,” ahonnan a haladó irodalommal, a társadalomtudomány körébe tartozó akotásokkal akarja Sári néni kiüzni a tudatlanságot; pontosabban a hamis eszméket, az agyakká gyökerezett irítségét a komoly olvasmányoktól.

Nem villámháború ez

— szívós, lonkadatlan harc, amelynek során a hadi műveleteket vezető Sári néninek élelmesnek, ügyesnek kell lennie, kerülő utakon célhoz érnie. Nem legyőzni, megnyerni akarja az „ellenfelet”.

Sári néni (Tersánszky Józsi Jenőné) főhadiszállása a Fővárosi Könyvtár Krisztina-köruti fiókjá. Igen népszerű az „ellenfél” körében, annyi bizonyos. A fővárosi könyvtári fiókok között április 1-től május 1-ig tartó munkaversenyt így sikerült megnyernie. A verseny hónapja alatt 131-en iratkoztak be nála. (Összesen 3500-an vannak) és 77 levelet írtak neki. A „behódolt el-lenség”, a környező iskolák diákjai tőle kérnek bírálatot verseikről, novelláikról, vele beszélnek meg az osztály ügyes-bajos ügyeit s a krisztinavárosi asszonyok tőle kérdezik meg, hogy vasárnap mit főzzenek ebédre.

E beszélgetések közben vivja Sári néni az ütközeteket. Például így: a „személyes ellenfél” Nagy Irén, a Szilágyi Erzsébet Dolgozók Iskolájának tanulója beiratkozik és elviszi Zsigray Julianna „Szücs Mara házassága” című könyvét. Sári néni nem szól semmit, kiadja a könyvet és barátságosan elbeszélget Nagy Irén-nel. Moziról, színházról, tanulásról és a piaci árakról. Mikor Irén legközelebb jön, megkérdezi tőle, hogyan tetszett a könyv. Irén bevallotta, hogy jól szórakozott, de szeretne valami „komolyabbat” olvasni. Sári néni odaadta neki Mikszáth „Különös házasság” című könyvét. Irénnek ez már sokkal jobban tetszett, sokat beszélgetett róla Sári néni-vel, aki azt ajánlotta neki: olvasson egy szer idegen írótól. Irén elvitte a „Csendes Don”-t Solochovtól. Ezután a könyv után igen

ő nem tud semmit. Johnson egyik írása volt az első „nem szórakoztató” olvasmány Nagy Irén életében, a beiratkozása utáni hatodik hónapban pedig megpróbalkozott Lenin-vel.

Nagy Irén esete nem egyedülálló Sári néni „kulturháborújában”. Mert Sári néni mindenkivel beszélget és mindenkivel megtárgyalja az olvasnivalókat. Nem véletlen, hogy 12-en „iratkoztak be” nála a „Nagy összeküvés” című könyvre és 18-an a Makarenko könyvre. Persze, Sári néni lépést tart a haditudományok fejlődésével és egészen modern fegyvereket használ. Elért például a katalógus módszertől, a polcokra szabadon kirakott könyvekből válogatnak az olvasók, az ugynevezeti „kirakabba” pedig kitétte a legújabbban megjelent, leghaladóbb szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket.

Ha valaki sokáig nem jön, megkérdezi, mi baj volt. Ha meghosszabbítást kérnek egy könyvre, megkér-

dezi, azért-e, mert még nem olvasta el, vagy, mert nagyon tetszett és a család többi tagja is olvassa. Ha érettségire készülő diák kéri a segítségét, félórakon át keresgél, hogy a legjobb könyvet adja neki és szívesen eltér a szabálytól, a megengedtnél többet is kiad.

Sári néni „háborúja” nagyon furcsa. Ő ugyanis egyáltalában nem akarja befejezni. Állandóan új fegyvereken töri a fejét, most például kitalálta azt, hogy a környező iskolák „szabad beszélgetések” óráira, ahol férje tart előadást az élő irodalomról, elkíséri őt és az olvasás fontosságáról győzi meg a fiatal hallgatóságot. Persze, az ő háborújához is, mint mindegyikhez: pénz, pénz és pénz is kellene! Ezúton üzeni Goda Gábor tanácsnok elvtársnak a városházára, hogy az olvasók tábora növekszik, ő azonban szeretné ennek megfelelően növelni a könyvtartalékokat is!

p. zs.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

1948 máj. 26.		Szabad Nép		"Szücs Mara házassága" - Johnsonig	
(106)	(Köt. v. fiz.)	(Oldal)	H	S	Idő
					027.4(069)
					1948
					Oszályozás

Szekesúvárosi háznyomda 1926 — 8891

hosszú beszélgetés

következőt — forradalomról, politikáról, Szovjetunióról. Még zárás után is folytatják, egy padon a Krisztina körúton. Nagy Irén észrevette, milyen sok minden van a világban, amiről